

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
& ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β')

ΝΕΟ & ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 16/05/2016

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: **ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1. Ο συγγραφέας αναλύει τα χαρακτηριστικά και την αξία της γνήσιας φιλίας για τον άνθρωπο. Αρχικά, παραθέτει τη σημασιολογική προσέγγιση του όρου και τη διαχρονικότητά του, επικυρώνοντας την υψηλή της θέση στην ανθρώπινη συνείδηση. Ο θεσμός αυτός προϋποθέτει την καλοπροαίρετη διάθεση και την ανταποδοτικότητα συναισθημάτων σε έμψυχα όντα. Στη συνέχεια, κατηγοριοποιεί τη φιλία με κριτήρια τον ωφελμισμό και την ψυχική τέρψη, με κοινό άξονα την ιδιοτέλεια και την ευχαρίστηση. Η σημαντικότερη έκφρασή της, όμως, αποκτά υπόσταση στις ποιοτικές διαπροσωπικές σχέσεις, στις οποίες ο καθένας διατηρεί την αυτονομία του, αλλά και την ανθρώπινη πλευρά του. Συνεπώς, η φιλία που εδράζεται στην αρετή είναι ακλόνητη, προστατευτική και ο φίλος η διαρκής εσωτερική συνείδηση του ανθρώπου.

B1.

- α. ΛΑΘΟΣ
- β. ΣΩΣΤΟ
- γ. ΣΩΣΤΟ
- δ. ΣΩΣΤΟ
- ε. ΛΑΘΟΣ

B2.

α. Η τρίτη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται με συνδυασμό των μεθόδων της διαίρεσης («Στην πρώτη περίπτωση ... επιδέξιος συμπαίκτης κ.τ.λ.») και της αιτιολόγησης («Και στις δύο

περιπτώσεις ... της ευχάριστης συναναστροφής»). Στη διαίρεση η διαιρετέα έννοια είναι η φιλία, η διαιρετική βάση είναι ο στόχος της φιλίας και τα μέλη της είναι «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν» και «διά το αγαθόν». Επίσης, υπάρχουν και παραδείγματα («είναι διασκεδαστικός, έξυπνος συνομιλητής, επιδέξιος συμπαίκτης κ.τ.λ.»).

β.

Άλλωστε → δηλώνει έμφαση / προσθήκη

δηλαδή → δηλώνει επεξήγηση

Όταν → δηλώνει χρονικοϋποθετική σχέση

λοιπόν → δηλώνει συμπέρασμα

B3.

α.

εγκωμιάσαν = εξύμνησαν

ευχαρίστηση = ευδαιμονία, τέρψη

συναναστροφής = επαφής

ακατάλυτη = σταθερή, αδιάκοπη

φθείρεται = αλλοιώνεται

β.

οικεία ≠ ανοίκεια, αλλότρια

επιδέξιος ≠ αδέξιος

ωφέλεια ≠ ζημία

αξία ≠ απαξία

αυστηρό ≠ επιεική

B4.

α.

«**διά το χρήσιμον**»: παράθεση σε ευθύ λόγο των λεγομένων του Αριστοτέλη/λόγια έκφραση

«**αγαπά**»: αμφισβήτηση

(**υλικό ή ηθικό**): επεξήγηση και καλύτερη κατανόηση του κειμένου από τον αναγνώστη

β. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί το β' ενικό πρόσωπο για να δώσει στο κείμενό του αμεσότητα, ζωντάνια, οικειότητα και συμβουλευτικό τόνο. Επίσης, χρησιμοποιεί το α' πληθυντικό πρόσωπο για να του δώσει αμεσότητα, ζωντάνια και οικειότητα, καθώς και για να δηλώσει την συμμετοχή στον προβληματισμό και του ίδιου, αλλά και του αναγνώστη.

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: ομιλία σε εκδήλωση του σχολείου (προσφώνηση, αποφώνηση, αμεσότητα στο ύφος, διατήρηση του επικοινωνιακού ύφους και κατά τη διάρκεια της ανάλυσης, χρήση α', β' και γ' προσώπου).

Προσφώνηση

Κυρίες και κύριοι,
Αγαπητές συμμαθήτριες και αγαπητοί συμμαθητές,

Πρόλογος

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ, με αφορμή την εκδήλωση που διοργανώνει το σχολείο μας με θέμα τις ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή. Ως εκπρόσωπος των μαθητών, δράττομαι της ευκαιρίας να αναφερθώ στα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας, αλλά και στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στη δημιουργία φιλικών σχέσεων.

Ζητούμενο 1^ο

Χαρακτηριστικά γνήσιας φιλίας

- Ειλικρίνεια
- Ανιδιοτέλεια
- Εχεμύθεια
- Σεβασμός
- Διαρκής επικοινωνία
- Αμοιβαία συναισθήματα
- Αμοιβαία εκτίμηση
- Αφοσίωση
- Ψυχικός σύνδεσμος
- Ανοχή στα ελαττώματα
- Συμβουλές για βελτίωση των ελαττωμάτων
- Προσφέρει παρηγοριά στη θλίψη και στη στεναχώρια
- Προτρέπει τον φίλο στη δράση και στη δημιουργία
- Ενθάρρυνση στις αποτυχίες

Ζητούμενο 2^ο

Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης/ διαδικτύου στη δημιουργία σχέσεων

Από τη μία πλευρά,

- Η κοινωνική δικτύωση εκμηδένισε τις αποστάσεις και συνέβαλε στη διατήρηση σχέσεων μεταξύ ανθρώπων που τους χωρίζουν χιλιόμετρα.
- Κάθε νέος μπορεί να δημιουργήσει το δικό του προφίλ που περιέχει προσωπικά δεδομένα και να συνάψει σχέσεις μέσα από εφαρμογές, όπως το facebook, που αποτελεί ένα ιδιαίτερα δημοφιλή τρόπο επικοινωνίας για νεαρούς χρήστες.
- Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης διευρύνουν τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας, καθώς οι χρήστες μπορούν να επικοινωνούν, να εντοπίζουν φίλους, να δημιουργούν νέες φιλίες, να διασκεδάζουν, να ανταλλάσσουν και να μοιράζονται οπτικοακουστικό υλικό, να εκθέτουν και να σχολιάζουν γεγονότα της καθημερινότητας.

Από την άλλη πλευρά,

- Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δε δημιουργούν πάντα υγιείς ή γνήσιες διαπροσωπικές σχέσεις. Οι διαδικτυακοί φίλοι δεν έχουν συχνά ουσιαστική επαφή, απλώς

έχουν την ψευδαίσθηση μιας φιλικής σχέσης , η οποία στην πραγματικότητα είναι υποτυπώδης.

- Στην περίπτωση μάλιστα που οι σχέσεις συνάπτονται μέσω του διαδικτύου, χωρίς πρότερη προσωπική γνωριμία, ελλοχεύει ο κίνδυνος της εξαπάτησης του χρήστη , καθώς δεν υπάρχει η δυνατότητα εξακρίβωσης των στοιχείων που δίνονται.
- Επίσης, οι ανορθολογική χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να οδηγήσει στη μαζοποίηση και στον ανούσιο μιμητισμό, που καταργούν το στοιχείο της ελεύθερης βούλησης.

Επίλογος

Η αξία της φιλίας είναι ανεκτίμητη. Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να συμβάλλουν θετικά στη σύναψη υγιών διαπροσωπικών σχέσεων, ωστόσο, χρειάζεται να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, προκειμένου να μην υποβαθμιστεί η αξία της φιλίας σε μία ψευδεπίγραφη μορφή επικοινωνίας.

Αποφώνηση

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας